

Livets ark 6

Snøspurv (snøtiting, snytiting)

Plectrophenax nivalis

Snøspurvens mål er å bli rund som en tennisball
før den lange reisen over havet.

Livskraftig (LC)

Ikke vurdert (NE)

Datamangel (DD)

Nær trua (NT)

Sårbar (VU)

Sterkt trua (EN)

Kritisk trua (CR)

Utdødd (EW/EX)

Aktuell fordi: trekker forbi Nord-Norge i store antall og stanser her under vårtrekket i flere uker.

Når: vårtrekket er hovedsakelig i april, de første ankommer i slutten av mars. Det er mest hanner som kommer tidlig, hunnene kommer noe seinere.

På vei til: nord- og nordvestover, til Svalbard, Grønland og kanskje Island.

Hvor finner jeg dem: flokker kan dukke opp over alt, men samler seg særlig langs kysten. Fra Helgeland til Vest-Finnmark.

Hvorfor stanser de i Nord-Norge: rasteplass før det lange trekket over åpent hav, både for å feite seg opp og for å vente på gunstige værforhold for turen videre.

Hva gjør de her: leter etter mat, frø, særlig på barflekker.

Hvor kommer de fra: fra overvintringsområder sørøst for Norge, fra det sørligste Skandinavia til det sentrale, sørlige Russland.

Hvorfor starter de trekket så tidlig: vanskelig spørsmål. Snøspurven er en veldig tøff spurvefugl som lever i de mest arktiske og alpine områder, der hekkesesongen er kort. Så det gjelder å være ute så tidlig som mulig.

Hvor langt flyr de: veldig langt, 2 000 - 4 000 km hver vei.

Hvordan finner de fram: de orienterer etter jordens magnetiske felter med et innebygd kompass.

Skifter de drakt om våren: nei, snøspurven skifter fjær kun én gang i året, om høsten. De nye fjærene har imidlertid gulbrun farge ytterst. Om våren blir denne ytterste delen av fjærene slitt vekk, slik at den kvite fargen kommer fullt til syne.

Lever den ikke i Norge: jo, snøspurven er vanlig i høyfjellsområder over hele landet. Våre egne snøspurver overvintrer langs kysten av Norge og sørover i Europa, og er altså ikke med i de store flokkene som mellomlander i Nord-Norge. Bestanden er anslått til mellom 100 000 og 500 000 par, i tillegg kommer 10 000 – 50 000 par på Svalbard.

Utbredelse i verden: sirkumpolar, hekker i arktiske tundraområder.

Hva med høsten: høsttrekket foregår fra september til november, og går antakelig tilbake etter samme rute som vårtrekket.

Hvordan vet vi det: ringmerking og gjenfunn av merka fugler, men hittil med magre resultater og kunnskapen er derfor mangelfull. Blant over 13 000 ringmerka snøspurver er det kun 28 gjenfunn.